

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.—Roč. 40.

Omaha, Neb., ve středu 26. dubna 1911.

Číslo 40.

Zprávy z Prahy

ničné

CECHY.

Téměř všichni členové fideletstva "Volné Myšlenky" v Praze (počet 15) byli zemským soudem odsouzeni pro různé menší přešlapy (společačství a tiskové rázu) šmahem k pokutám, které úhrnem činí 380 korun. Mezi odsouzenými jsou známí zde Karel Pelant a dr. Bartošek. — V Krkonoších měli letos bílé Velikonoce. Napadlo tam tolik sněhu, že ho leželo na stopu vysoko i ve vesnicích v údolích. Sněh padal také v celých severovýchodních Čechách a nadělal mnoho škody v zelinářských zahradách v polabské nížině. — Jak známo, usnesla se Národní rada česká ve smyslu návrhu zahraničního odboru navrouti profesoru slovanských jazyků na Collège de France a členu francouzského Institutu, panu Louis Legerovi v Paříži obraz mistra Engelmüllera. Pohled na Prahu a královské Hradčany, při kterémž příležitosti věnovala rada král. hlav. města Prahy velezasloužilému tomuto propagatoru české i slovanské věci ve Francii po dobu dlouhých 47 let bronzovou plaketu prof. Stan. Suchardy. — Obecní správa brněnská publikovala výsledek sčítání lidu, který všeobecně překvapil, poněvadž ukazuje, jak hrozí fáďila radnice mezi českým obyvatelstvem. Obyvatelstva napočteno 122,114 bez vojska, Čechů napočteno pouze 40,097, Němců však 79,986. Percentuálně přibýlo Čechů pouze čtyři procenta, Němců však 16 procent, ač obyvatelstvo brněnské hlavně se rozmnožuje z českého okolí. — Může se počítati, že úsilnostmi na brněnské radnici páchanými bylo nejméně 15,000 Čechů zapsáno obcováním jazykem německým. — Americký konsul v Praze, Josef I. Britain, sděluje sám v konsulární zprávě podrobnosti o výnězku inženýra Karla Schleyderera z Rakovníka. Je to system na stravování kouře a zlepšení tahu v pecích pod kotly. Byl vynalezen již dávno, konsul upozorňuje, že se osvědčil tak znamenitě, že jej zavdaly skoro všechny železnice v Rakousku, Uhrách, ve Francii a Itálii a nyní jej zavádí i na státních dráhách v Čechách. Nejen, že strahuje kouř, ale i uspoří se ním více nežli šest procent paliva a činí nemožným vyletování jisker z kominů, které, jak známo, jest v Americe hlavní příčinou přetřípných a lesních požárů. — Císař František Josef přijal v audienci děkana lékařské fakulty německé university v Praze dvorního radu prof. fesora dra. rytíře z Jakschů. Tento ukázal císaři čestný diplom, který byl vystaven pro německého císaře Viléma za jeho zásluhy v podporování vědeckých výzkumných ústavů. Císař František Josef udělil již dávno svoje dovolení německé universitě pražské, aby vystavila čestný diplom lékařskému německému císaři Vilémovi. — Armádní vstřední sděluje: Císař nařídil, aby polní podmaršálek Karel Dvořák, přidělený velitelství 11. armádního sboru, byl po své službě na jeho žádost proveden superarbitranci dán jako ku službě neschopný na odpovínek a propůjčil mu při této příležitosti rytířský kříž řádu Leopoldova a prominutím poplatků. — Podmaršálek Karel Dvořák jest upřímný Čech a před několika lety byl velitelem v Liberci, kdež německé listy proti němu uspořádaly nešťastné agitace, poněvadž nezakázal útlačníkům liberecké posádky navštěvovati český Národní dům. Tehdy byl přeložen do Katoru.

IAKOUSKO-UHERSKO.

Videaři Čechové rozvíjejí šibou agitaci s ohledem na nové volby do říšské rady, jež ustanoveny jsou na den 12. června. Ve všech vládních volebních distriktech postavili svoje vlastní kandidáty a k

volbě dostaví se v počtu co největším. — Dle posledních příprav odeberá se císař František Josef za čátkem května do Budapešti a několik týdnů pobude v pešťském královském hradu. Dne 7. května pak přijme tam návštěvu srbského krále Petra. — Vesnice Vizvar a Felsőszto v uherském komitátu Somogy postiženy byly požární katastrofou. Podle telegrafických zpráv, právě došlých, zachvátily plameny všechny budovy a marně byly až dosud pokusy dostat požár pod kontrolu. Hasiči byli sice na místě a činili všecko možné, ale nadarmo. — Obyvatelstvo města Vídně jest velice znepokojeno pověstmi o novém vážném onemocnění císaře Františka Josefa. Příčinu ku poplašným pověstem zavdal náhlý návrat císařův do císařského zámku, jakož i okolnost, že panovník vzor krásnému jarnímu počasí nepodniká více svoje obvyklé výjízky. — Z hodnověrného pramene se udává, že arcivévoda Karel František Josef, druhý následník trůnu rakousko-uherského bude zasnouben s princeznou rumunskou Alžbětou. Arcivévoda je nejstarším synem zemřelého arcivévody Otty. — Arcivévoda František Ferdinand, následník trůnu, odcestoval inkognito do Holandska, aby si tam prohlédl veliké pole, na nichž se pěstují karafiáty. Tyž je velikým milovníkem květin a pěstuje jich veliké množství.

NĚMECKO.

V Berlíně kolují pověsti, že prezident Taft hodlá Cornelia Vanderbiltu jmenovati americkým vyslancem v Berlíně na místě dra. Hilla, jenž resignoval. Toto jmenování bylo by ve zdejším "vysoce společností" zvláště populárním, poněvadž Vanderbilt jest osobně u císaře Viléma, jakož i u prince Jindřicha pruského "persona gratissima." Vedle Vanderbiltu vyslovováno je také jméno O'Briena, dosavadního amerického vyslance v Japonsku. — Pruský konservativní poslanec Max von Negelein byl usmrcen při automobilovém neštěstí. Jeho manželka a tři jiné osoby byly těžce poraněny. — V Berlíně objevily se zprávy, že zdravotní stav císaře Viléma na Korfu jest špatný. Úředně se to však prohlašuje za nepravdu. — Vědecky cenná a zajímavá zpráva došla z Bonnu. Při nových vykopávkách v tamějším starém městě, jež konány byly pod odbornickým dozorem, nalezeny byly římské hroby. Tyto mají kruhovitou formu asi půl metru v průměru s prohloubením v podobě kotle. Byly do nich ukládány pozůstatky spálených mrtvol se zbraněmi a klenoty bez větší urny nebo rakve. Dle nápisů jedná se tu o pozůstatky mužstva první minervské legie. Ve vykopávkách pokračuje se se zvýšeným úsilím v naději, že dojde ku dalším důležitým archeologickým objevům.

MEXIKO.

Odporující si zprávy.

Jak jsme již oznámili, došlo jednání o mír ku konečnému závěru se za úplné zmaření. Oscar Branniff a Esquivel Obregon, kongresníci z města Mexika, vypravili se k postavalcům a pokoušeli se pohornouti presidentu jejich, Madera, aby přijal návrhy vládní. Právě byli v proudu vyjednávání se zástupci Maderovy, když v tom dostali telegram od vlády, aby od dalších pokusů upustili, poněvadž požadavky Maderovy jsou přeměřené a neuskutečnitelné. Nejneschůplivější petru je požadavek, aby se president Diaz vzdal úřadu. Následkem toho oba prostředníci odejeli a vydali prohlášení, v němž se nezdaru obvinují Madera. Postavalecké vojsko zatím se shromažďuje kolem Juareza, ale nemá s útkem na místo tak úspěch, jak se z počátku zdálo. Dává si na čas a čeká patrně, až bude dostatečně posílena. — President Diaz nařídil propuštění 2 Američanů, Ed.

H. Blatta a Lawrence F. Converse, kteří byli zatčeni vládním vojskem a uvězněni v Juarezu. Americká vláda tvrdila o nich, že byli zatčeni na americké půdě a převedeni násilím. To byla asi hlavní příčina, proč Diaz povolil. Jinak bývá vůči zajatcům nemilosrdným. — Z Neuhassenu, ve švýcarsku, oznamuje se, že tam vláda mexická objednala mnoho ručnic a lehkých děl. 8 objednávek přišel tam zároveň mexický důstojník, který bude na práci dohlížeti. — V táboře Maderovy bylo neobyčejně pilno, jelikož stále dochází zprávy o vyjednávání a jsou zaslány jiné telegrafické zprávy a jelikož všechny depeše jsou šifrované, tedy jejich rozluštění zabírá hodně práce. Několik kuřáků již vysláno a několik jich bude posláno co nejdříve s rozkazy k jiným povstaleckým vojskům. — Poslední došlé zprávy zase udávají, že mezi vládou a povstaleci bylo uzavřeno příměří a že k úplnému uzavření míru dojde v několika málo dnech. Co tedy vybratí si z toho?

Zprávy americké.

Kongres presidentovi vyhověl.

Vzájemnost obchodní s Kanadou, jež přijel president Taft od kongresu požaduje, v dolní sněmovně velkou většinou přijata. — Pro předlohu hlasovali s malou výjimkou demokraté, kdežto většina republikánů hlasovala proti. — Předloha doplněna pouze v jednom případě, kterýžto dodatek zmocňuje a žádá presidenta Tafta, aby pracoval na tom, by ještě jiná obchodní ulehčení mezi Spojenými Státy a Kanadou dodatkovými ústupky vzájemnosti byla dosažena. Po šest dní trval boj o hledné zmíněné předlohy v domě zástupců. Během této doby nebyla předloha v nebezpečí býti poražena, a demokraté mohli ji vkrátké době prosaditi, leč chtěli dáti republikánům příležitost, aby se důkladně vymluvili. Pouze 10 demokratů hlasovalo proti předloze, kdežto 197 hlasovalo pro. Z republikánů 67 hlasovalo pro a 78 proti. Socialista Berger z Wisconsinu hlasoval pro a Akin z New Yorku, který platí za neodvislého, proti vzájemnosti. Kongresník Sabbath hlasoval pro vzájemnost.

Pro válku za určitých podmínek.

Senator Stone ve své resoluci, kterou podal a snaží se prosaditi, chce, aby president Taft prohlásil válku Mexiku, když se bude opakovat ještě podobný případ, který se udál v Douglas, Arizona, kde byly dva životy utraceny nešťastně obou bojujících stran. — Tehdy vládní vojsko mexické bylo u hranice státu Arizony a povstalecké vojsko vedlo útok. Někteří střely zasáhli na americkou půdu a byli usmrceni dva Američané a jedenáct osob bylo zraněno. Resoluce tak vážného druhu ovšem nebyla ještě vyřízena, ale kabinet presidentův měl dlouhou konferenci a všechny případy se vyřizovaly a uvažovaly. Zároveň bylo usneseno, aby vojsko, které je dnes u hranice mexických, nebylo transferováno na filipínské ostrovy, jak se zamýšlelo, nýbrž aby setrvalo na místě tak dlouho, dokud celá tato kritická situace nebude zjasněna. Mezi jiným bylo také uvedeno, že president má právnomo, aby vyslal vojsko přes hranice mexické, když jsou životy amerických občanů ohroženy. Ne-li třeba ani svolení kongresu.

Chee, aby vojsko bylo odvoláno.

Kongresník Berger z Wisconsinu podal již vlastní dal podati v poslanecké sněmovně petici, aby vláda odvolala vojsko od mexických hranic. Musel si zjednat dva lidi, kteří ji do sněmovny přinesli a položili na platformu předsednického stolu. Mluvčí Clark tázal se překvapeně, co to je Berger vysvětloval, že je to petice, podepsaná 90,000 občany ze všech

části Spoj. Států. Na podpisech zaeptoupeny jsou všechny státy a území, vyjímaje Delaware a Alasku. V petici se praví, že vojsko dle na hranicích jedině za tím účelem, aby bylo nápomoeno presidentu Diazovi v zápase proti povstalcům, bojujícím za vše spravedlivou a za osvobození země od tyranství.

Z OMAHY.

Velkou taneční zábavu uspořádá Yatenova četa, setnina D. J. pluku, W. O. W., v sobotu, dne 29. dubna 1911, v síni Bratří Divišů na jižní 13. ul. při výborné hudbě Kořinských.

Ital Sam Sortino z č. 1232 již 15. ul. vzplanul jest láskou ve velikou volni ku mladické žabce Růžě Wurtzové. Rodiče její se proti tomu postavili a aby děvče dostala z dohledu Itala, poslali je do práce a sice do obchodu paní Josefy Untereinerové na 2. a Poppleton ul. Itala to dopadlo a proto jal se říznou pronásledovatí a jí i vyhrožovati, nevrátili se domů k rodičům. Ta si na to stěžovala p. Untereinerové, která Sortina si chytila a jala se mu proto domlouvati. Sortino, chtějí ji zadržeti, vypálil proti ní do vzduchu ránu, začal byl zatčen a soudem odsouzen ku \$25 pokuty a soudním útratám.

Karla Larsonova, třiletá dcera Chris Larsona z č. 1411 Garfield ul. utrpěla v neděli záhy večer velmi vážné popáleniny požitím karbolové kyseliny. Dítě našlo lahvičku s jodem, jehož se v domácnosti používalo jako desinfekčního prostředku, a vypilo více jak tři lžíce kyseliny. K popálenému děcku rychle byl přivolán policejní lékař C. H. Pepper, jenž mu poskytl první pomoc.

Jak známo, ustavil se v Omaze před krátkou dobou Klub Česko-Slovanských Starých Osadníků. Tyž na oslavu toho die usnesení z minulého schůze uspořádá soukromou přátelskou zábavu, jež se bude konati tuto neděli večer, dne 30. dubna 1911, v síni Bratří Divišů. Zábava ta konati se bude pro členy a tímto uvedené hosty a hlavně se účelem seznámení se a pobavení se všemi starými českými osadníky zdejším. Předsedou spolku je Karel Shabata, místopředsedou Kašpar Podolák, tajemníkem V. Vančura a pokladníkem Fr. Langpaul. Na pořádajícím výboru pro tuto zábavu jsou Jan Yiráč, Jan Šimánek, J. Engelthaler, Jan Sokol a Jos. Sokol.

Zdejší Katolická Beseda sehraje v neděli, dne 30. dubna 1911, v Národní síni p. V. Filipa na již. 13. a William ul. poutavou hru "Jan za chrtů dán", dramatisovanou pověst o třech jednáních. Začátek o 8. hodině večer a vstupné 25c za osobu. Po divadle volná taneční zábava při dobré hudbě. Tyž dram. odbor v nejbližší době sehraje ve prospěch spolku sv. Vincence Paulského lidovou hru "U kapličky".

Pomálská zábava řádu Omaha, č. 144. č. S. P. S. jednoty, která se konala minulou sobotu večer v síni Bratří Divišů na již. 13. ul., vydala se v každém ohledu znamenitě. Návštěva byla obrovská a účastníci se při výborné hudbě a v nejlepší náladě zdrželi dlouho do noci. Pořadatelé výbor může být proto zcela spokojen.

Známy zdejší český právnik Adolf A. Tenopír předsedil v minulých dnech z budovy First National banky do budovy Bankers Saving and Loan Association (byvalé budovy Omaha Building and Loan Ass'n.) na již. 16. a Dodge ul., kde si nyní zařídil svůj úřadovnu. Rude v ní vyřizováni nejen práce a záležitosti právnické, ale jako fideles českého oddělení Bankers Saving and Loan Ass'n. postoují všem — zvláště však krajanům — ve všech záležitostech, týkajících se tohoto ústavu, nejvšelmilostěji. Někjak zvlá-

ště doporučovati právníka Ad. A. Tenopíra netřeba, poněvadž svou vlastní prací on sám vždy a všude doporučuje se jako prozíravý, energický a při tom nanejvýš aktivní a svědomitý rádce a pracovník.

Krajan A. V. Kouba, který po nějakou dobu zaměstnán byl v úředovně Národní Tiskárny a posledně čas zanášel se obchodem pozemkovým, nebyl s Omahou patrně spokojen a proto přesídlil do Verdigris, Neb., kde bude zastávati místo kasíra na bance.

Při pondělní schůzi městské rady a výboru přes povšechné záležitosti došlo mezi městským kontrolorem Cosgrovem a radním M. F. Funkhouserem k nějakému nedorozumění, pro které na obou stranách padlo několik ostrých slov, po jejich výměně k právu svému hlásily se i ruce. Kontrolor Cosgrove udeřil radního Funkhousera do tváře tak prudce, že též krvácel, a nebyti zakročeni několika rozvázných osob, mezi nimiž byl i radní Berka, bylo by to špatně asi dopadlo. Oba páni byli od sebe odtrženi a tím učiněna přítrž pokračování v pěstím zápasu. K nedorozumění tomu došlo právě pro jednání Cosgrovo. Funkhouser mu vytýkal, že propustil nedávno ze své úřadovny tři klerky, jakkoli mu slibil, že žádné změny neučiní. Proto právě taky pro něho volil. Cosgrove byl městskou radou předvolán, aby jí v ohledu tom podal vysvětlení.

Dramatický odbor Podporujícího Sokola Tyrš, č. 1, v Omaze sehraje v neděli, dne 14. května t. r. na jevišti síni Bratří Divišů na již. 13. ul. dobrou a působivou národní veselohru o 3 jednáních "Konkursy pana notáře" od Jos. Vávry pod řízením snaživého ochotníka p. Wernera. Hra se pilně a svědomitě zkouší a proto lze dobrou souhrou očekávati příjemně strávený večer, jemuž zvláště mnoho lesku dodá jeden z nejlepších a nejstarších zdejších ochotníků, p. Frank Bandhaner, kterého se dramatickému odboru podařilo získati pro opravdu vzácné vystoupení. Na představení to obecnost upozorňujeme se žádostí, by se ho ve vlastním zájmu účastnilo v počtu nejhodnějším. Začátek o 8. hodině večerní a vstupné 25c za osobu. Po divadle volná taneční zábava při uniové hudbě.

Královská Liga Komenských, č. 289, v Omaze odbývala v pondělí večer svoji schůzi, ve které bylo uvedeno 9 nových členů a přijato 9 nových žádostí. Organizátor K. Baroch poskytl přítomným příležitost k volným dotazům ohledně českých podpůrných jednot a hladce veškeré otázky zodpověděl. Přítel schůze bude se konati dne 8. května t. r. a očekává se, že se jí účastní hlavní tajemník K. E. Piper, jenž je spolu hlavním organisátorem. České člásto čítá již 63 zakládajících členů. Těm se bezplatně mohou státi všichni, kdož se přihlásí do 8. května buď u jednotlivých členů anebo přímo u organisátora pana Barocha.

Minulý týden jednoho dne u půlnoční byla nalezena na příbovatce William ul. a tratí Burlingtonské dráhy mrtvola paní Mamie Knottové z č. 1308 již. 5. ul. se střešenou ranou v životě. Její muž, jenž je zaměstnán ve službách Union Pacific dráhy, byl záhy po nálezku tom zatčen a vazen do vězení na podezření, že je ve spojení s tím případem. Mrtvola byla nalezena samotným Knottem a jeho sletou dezerkou Marií.

Tato zcela prostina vyprávěla, že jí zval otec, aby šla s ním hledat matku, a že jí rovnou vedl k místu, kde tato ležela. Pověstil jí při ní si s sebou. V bytě Knottových byl nalezen revolver, ze kterého krátce před tím byla vypálena rána. Knott na stanici udal, že tuho večer byl se svým švagrům dolů ve

městě a že, když se před jedenáctou vrátil, ženu doma nezašel. Pátal prý po ní, ale nikdo mu nemohl říci, kde je. Konečně ji našel v jednom domě u muziky, odkud ji vyvedl. Na 3. a Pine ul. prý mu klela k zemi. Tak prý byla opilá. Šel proto pro dezerku, by se k ní vrátili, což taky učinil, ale našli ji zastřelenou. Při inkvestu však vyšly na jevo takové okolnosti, které podezření proti Knottovi jenom sesílily, takže na doporučení poroty Knott byl pro zavraždění své ženy odkázán k distriktnímu soudu.

Earl Freeman, konduktor při pouliční dráze, jenž byl, jak známo, v pondělí týden smrtelně postřelen svou žárlivou ženou, když jej tato spatřila ve společnosti p. Maggie Hirschové vstupujícího do hotelu, zranění svému v nemocnici sv. Josefa podlehl. Paní Freemanová při inkvestu nad mrtvolou svého muže omdlela a hořce plakala. Na doporučení poroty bude pohnána k zodpovědnosti.

V pátek slavnostním způsobem při velké parádě, velikém nadšení a obrovské návštěvě (na hřišti v parku bylo přes 8,000 diváků) byla v Omaze zahájena baseballová sezóna Západní ligy. Zahájení dělo se pod protektorátem krále rytíře Ak-Sar-Ben. — Další povolení k sňatku v minulých dnech si vyzdvihli 28letý krajan Emil Hlavka se 30letou Almuo Pedyovou. Oba jsou z Omazy.

Jak jsme předvíдали, tak se stalo. Městská rada přes veto majora Dahlmanna v záležitosti zřízení městské šterkárny, tuto schválila a sice sedmi hlasy. Za \$50 bylo již nakoupeno kladiv a tak se v ní započne již pracovati, poněvadž materiál je na místě dosti.

Ve středu týden přišel do eukráského oddělení Bennetova závodu neznámý muž, který koupiv něco pečiva, žádal prodáváčku Grace Ordensovou, by mu za drobné v obnosu \$20, které měl v obálce, dala peníze papírově. Ta mu, podávši mu dvě desítky, ochotně vyhověla, ale přepočítávajíc drobné, shledala, že jí dal neznámý o \$1.50 méně. Jala se ho proto pronásledovati, ale bez výsledku. — Chytrák, zočiv ji, ztratil se mezi lidem a za chvíli nebylo po něm v obědové ani památky.

Sl. Eva Langová, známá dramatická umělkyně, zamýšlí Omahu udělati svým trvalým domovem. Zakoupí zde pozemek, na němž postaví prý pro sebe a svou matku residenci. Proslýchá se i, že prázdniňou po zakončení stáginy v Kansas City stráví v Omaze. Její plány ohledně budoucího sáisony jsou dosud nejisté. Prozatím ví se pouze tolik, že příští zimu vystupovati zde nebude. Její sobotní loučení bylo velice oklázáno. Boydovo divadlo bylo naplněno do posledního místa a po každém jednání byla umělkyni podána celá řada kytie. Eva Langová v patrném rozchevění promluvila k obecenstvu několik slov na rozloučenou, děkuje mu za přezdv, kterou jí po celou dobu v tak hojně ušlé zahrnovalo. I O. D. Woodward byl dokonce pronést několik slov a tu poznamenal, že se nehoul, ale že douhá, že se do Omazy vrátí zase co nejdříve.

C. J. Smyth, senior právnické firmy Smyth, Smith & Schall, a F. F. Hochstetler po delší dobu již dostávajíj dopisy, se kterých se jim hrozí, nesložili-li da určité doby a na jistém místě \$2,500, že Smythův syn a Hochstetlerova dcera propadnou jisté smrti. Oba dopisy jsou opatřeny pečeti "černé ruky" a byly již dány do rukou policie. K té věci horlivě pátrá po pizáctích. Členové obou jmenovaných rodin pak nevyhazují nyní z domu na ulici bez odpovídající bezpečnostního průvodu tři svých. Oba psaní došla postou a našli na sobě razítko zdejší poštovní úřadovny.